



Motto:
TUŽME SE!

ČÍSLO 1
BŘEZEN 2013

SOKOLSKÝ ZPRAVODAJ

ŽUPY JANA MÁCHALA V BRNĚ

www.sokolmachal.cz

Prapor Sokola Brno I je kulturní památkou

Ministerstvo kultury ČR prohlásilo historický prapor Sokola Brno I za movitou kulturní památku. Prapor pochází z roku 1929, jeho autorem je brněnský meziválečný architekt Bohumil Babánek a dílo zaplatila mecenáška Luisa Šílená. Prapor je vyroben z hedvábí, na lícové straně ho zdobí sokol vyšívaný ze stříbrných nití. Na rubové straně je vyobrazen lev se zlatou korunou jako znak mladého Československa a připomínka sokolského vlastenectví. Poprvé byl předveden při příležitosti slavnostního otevření nového sokolského areálu. I toto dílo je unikátní nejen svou funkcionalistickou podobou, ale také spojením sportovní a kulturně-společenské části do jednoho celku.

Během nacistické a komunistické totality byl prapor uschováván v sokolských rodinách. Památkově chráněnému praporu restaurátoři v těchto dnech vracejí jeho bývalou podobu. Cena za zrestaurování se bude pohybovat v rozmezí 200 až 300 tisíc korun a tělovýchovná jednota ho ze svých peněz nechá opravit pravděpodobně příští rok. Obnoven bude také kovový sokol na vrcholu žerdi.

V zasedací místnosti Stadionu na Kounicově ulici jsou za skly vystaveny ještě další dvě sokolské vlajky z let 1869 a 1895, ale i přes jejich stáří se kulturní památkou nestaly. Na toto privilegium dosáhl až nejmladší prapor především kvůli mimořádnému řemeslnému zpracování a výjimečné umělecké hodnotě. (md)

Letošní jubilea jednot

V letošním roce slaví významná výročí založení tyto tělocvičné jednoty – **95 let: Vranovice** (založena 1918, činnost obnovena 4. 7. 1991), **Nový Lískovec** (1918, 24. 2. 1992), **100 let: Sobotovice** (1913, 15. 5. 1990), **Veverské Knínice** (1913, 6. 5. 1991), **105 let: Střelice** (1908, 17. 5. 1990), **115 let: Brno-Žabovřesky** (1898, 28. 3. 1990), **Jevišovice** (1898, 10. 2. 1992).



Vytváření podmínek pro pohybové aktivity dětí může přinášet v době, kdy se hovoří o podfinancování sportu, dost těžkostí a rozhodně by nebylo dobré, kdyby se měl např. provoz v tělocvičnách omezovat.

Naléhavé úkoly pro valné hromady

Sokolské akce uplynulého roku probíhaly pod společnou hlavičkou 150. výročí vzniku ČOS. Do oslav se zapojily všechny odbory. Hlavní pozornost patřila zaslouženě místním předvedením sletových skladeb, župnímu a krajskému sletu. Hromadné skladby mají své stálé příznivce jak mezi cvičenci, tak i mezi diváky. Setkávání se při secvičných a vystoupeních patřilo vždy a je i pro nás motivační a jedním s hlavních důvodů členství v Sokole.

U sportovců, kteří uspořádali soutěže v pláži-vém volejbalu, tenisu, kopané a sportovní gymnastice se přidává ještě soutěživost a radost z vítězství. Vzdělávatelské odbory se aktivně na

oslavách podílely výstavami a divadelními vystoupeními. Představení našich tělovýchovných jednot v televizních pořadech nenechala jistě nikoho na pochybách, že navazujeme na bohatou sokolskou historii, ale současně je náš program aktuální, soudobý. Oceňujeme činnost sportovních oddílů zapojených v nejvyšších soutěžích a jsme hrdí na sportovce, kteří reprezentují ČR a zúčastnili se OH.

Letošní volební rok je pro nás neméně významný. Do konce března budou probíhat valné hromady jednot. Pokyny pro jejich konání a pro postup při konání voleb byly rozeslány a jsou dostupné na webu župy <http://www.sokolmachal.cz/>. Sestavení kandidátky výboru tělocvičné jednoty je častým problémem. Péče o chod jednoty a provoz sokolovny se stálým nárůstem provozních nákladů se stává úkolem řešitelným pouze s velkými obtížemi. Ne již nahodilým jevem jsou žádosti zasílané ke schválení předsednictvu župy a ČOS o převodu majetku na obce. Velmi si vážíme všech dobrovolných pracovníků, kteří věnují mnoho sil i volného času, aby umožnili za přijatelných podmínek sport všem zájemcům.

Vyslanci a delegáti z jednot se sejdou 17. dubna 2013 v 16 hodin v předsálí Stadionu Sokola Brno I na valné hromadě župy. K řešení jsou úkoly spjaté zejména s financováním činnosti, provozu a údržby budov. Otázka programu ČOS také není zanedbatelná. Chybí vize, je třeba alespoň částečně se podílet na zpracování koncepcce. Jaká bude budoucnost naší organizace?

LR

PŘEDSEDNICTVO VÝBORU ŽUPY JANA MÁCHALA PŘIPRAVUJE SVOLÁNÍ

VALNÉ HROMADY

na středu 17. dubna 2013 od 16 hodin
v prostorách Stadionu Sokola Brno I

s plánovaným programem:

1. Zahájení a schválení programu
2. Volba komisí
3. Kontrola plnění usnesení výboru župy ze dne 26. 4. 2012
4. Zprávy činnosti výboru
5. Zpráva kontrolní komise
6. Rozprava ke zprávám činnosti
7. Volby předsednictva výboru župy, kontrolní komise, vyslanců do výboru ČOS, delegátů na 10. sjezd ČOS
8. Vystoupení hostů
9. Návrh usnesení a schválení usnesení jednání
10. Závěr



Stručně z předsednictva výboru župy

28. 11. 2012

• Porada starostů, tajemníků a hospodářů žup konaná 15. 11. 2012: viz zápis.

Vyučování dotací – dotace na provoz a údržbu (hráště, dlouhodobé pronájmy)

investice poskytované MŠMT – spoluúčast, „podvojně účetnictví“

pojištění – současné platí do 30. 7. 2013

• Příbice: návrh na zrušení – nebyly odebrány známky, nejsou k zastavení, zrušen jezdecký oddíl

• Žádosti jednot o převod majetku na obce z důvodu nedostatku finančních prostředků (Vevverské Knínice – žádost nepřišla na župu)

• Pietní akce: 28. 10. 2012 – Edvard Beneš 17. 11. 2012

• Na projednání podzimního zasedání výboru ČOS návrh župy Komenského – změna členských příspěvků: platnost až od 1. 1. 2014. Nebylo projednáváno, předložen bude nový návrh

• Zpráva hospodářky: čerpání v souladu s rozpočtem

• Konference cvičitelů II. třídy – Tyršův dům – pořadatel ÚŠ: centrální elektronický systém školení a seminářů – co, kdy, kde, rozšíření školení o management a právní minimum, tlak na ústředí o vrácení Programu III. v grantech

• Chybí informace: rok 2014 změna občanského sdružení na spolky

13. 1. 2013

• Valné hromady jednot proběhnou do 20. března. Jednoty oznámí termín VH na župu 14 dní předem. Schválen počet vyslanců a delegátů z jednot na župní VH

• Podána informace o olympijské nadaci na podporu mladých sportovců

• V době konání výboru odstoupil bratr Ulrych – předseda odboru sportu

• Kulatého stolu JMK se zúčastnili sestra Ryšavá a bratr Vlček

• Žádosti z jednot o dotace je nutné podávat po jednotlivých požadavcích do 15. března

• 12. 2. se v rámci Masarykovy demokratické akademie konala na Poříčí přednáška bratrů Doležela a Nešpora s názvem Výchova v Sokole

• SBI zaslal do jednot žádost o nahlášení sokolských praporů jako podklad pro publikaci

• SBI plánuje v prostorách po rozhlase zřídit dětské centrum

• Soutěže v plavání se zúčastnilo 120 dětí

• Podána informace o Štěpánském běhu v Syrovicích

• Sestra Ryšavá podala návrh na udělení Zlaté medaile ČOS sestře Vlastě Třešňákové. Další návrhy – Eva Štastníková diplom, Jarmila Nahodilová, Lenka Sigmundová, Pavel Vybíral pamětní medaile, Antonín Bezunk bronzová medaile ČOS

13. 2. 2013

• Informace z krajské koordinační rady – hosty KKR byli představitelé Hnutí pro sport – podali informaci, prezentace hnutí bude na VH župy dne 17. 4.,

příspěvek na činnost – sníženo na polovinu obvyklé ceny, tj. 1500 Kč,

vydání Almanachu – župy JMK mají zaslat do konce února vyjádření

• Společné aktivity žup JMK: Olympijský šplh v Olympii – žádost o grant na JMK, Veselí nad Mor. – turnaj volejbalu, smíšená družstva neregistrovaných, Podolí – turnaj žactva v basketbalu

• Odevzdání statistiky – termín pro TJ byl 15. 2. 2013 – předalo 22 jednot

Úkol pro kancelář župy – dodržet termín odevzdání na ČOS.

Relaxační sobota s aerobikem

Oblastní sraz pro zájemce o aerobik pořádá v sobotu 16. března v horní tělocvičně Stadionu Sokola Brno I na Kounicově ulici z pověření odboru všestrannosti ČOS župa Jana Máchala pod názvem relaxační sobota s aerobikem. Pozvání platí jak pro cvičitelky i cvičenky aerobiku, tak i pro širokou veřejnost.

Prezentace je od 8.30 hod., zahájení v 9 hod. Programová skladba:

9.00–10.00 hod. Zumba (Petra Sojková), 10.10–11.10 hod. Dance aerobik (Michaela Macháčková), 11.20–12.20 hod. Pilates (Monika Bednářová), 12.30–13.30 zdravotní cvičení (Tereza Janíčková).

Účast pro cvičitelky ze župy Jana Máchala a cvičitelky z ČOS jde zdarma, účastnický poplatek pro ostatní cvičenky z ČOS je 100 Kč a pro nečleny ČOS 200 Kč.

Oblastní cvičitelský sraz

Odbor všestrannosti župy Jana Máchala pořádá v sobotu 23. března 2013 v horní tělocvičně Stadionu Sokola Brno I na Kounicově ul. č. 20 oblastní cvičitelský sraz pro kategorie R+D a PD.

Program:

9.00–10.30 h. barevné hraní a žonglování pro děti – Dagmar Trávníková

10.45–12.15 h. psychomotorika a relaxace – Marie Blahutková

12.30–13.15 h. pohybové hry s netradičními pomůckami – Martina Chvílová

13.40–14.15 h. míče a míčky – Martina Chvílová

14.20–15.00 h. bubnování + pohybová skladba s PET lahvelemi – M. Chvílová

Účast je na náklady vysílající složky, případně na vlastní náklady. S sebou cvičební úbor, obuv do tělocvičny a poznámkový blok.

Martina Chvílová, župní vedoucí R+D,
Jarmila Staňková, župní vedoucí PD

Hnutí pro sport

V řadě krajů a také na jižní Moravě probíhají jednání v rámci nově založeného Hnutí pro sport, které má za cíl vytvořit systém financování sportu v České republice, který by lépe než je tomu v současnosti podporoval sportovní činnost v regionech. Rozvoj sportovišť, jejich údržba a modernizace, stejně jako podpora sportovních aktivit dětí stojí většinou na okraji zájmu, zejména se obtížně hledají zdroje, potřebné pro úhradu nezbytných nákladů. Ve snaze zlepšit financování a dostupnost sportování všem sociálním skupinám připravuje hnutí v krajích konference za účasti významných sportovců, sportovních funkcionářů a osobností společenského života.

Bude mít Brno Uličku Václava Havla?

Sokol Brno I a Divadlo Husa na provázku usilují o pojmenování Uličky Václava Havla v Brně. Městská část Brno-střed nechá o této věci hlasovat veřejnost. Sokolskou iniciativu už podpořila řada významných institucí a osobností.

Brňané ve Španělsku desátí

Dobře si vedl fleretový seniorský tým Sokola Brno I i bez zraněného Václava Kundery na Světovém poháru družstev ve španělské La Coruni. Tým tvořili: Alexander Choupenitch, Jan Krejčík a Jiří Kurfürst. Vybojovali desáté místo, když nejprve zdolali tým Rakouska, poté v boji o osmičku podlehli Rusku, dále porazili tým Hong Kongu a Polska a v boji o 9. místo prohráli s Ukrajinou.

Župní dětský karneval

Župa Jana Máchala, Sokol Žabovřesky a Sokol Brno I pořádají v sobotu 16. března župní dětský karneval. Program „karnevalu zvířátek“ nabídne dětem v prostorách Stadionu Sokola Brno I na Kounicově 20 spoustu zábavy a překvapení. Zahájení je ve 14 hodin.

Akce OV župy Jana Máchala doplněné o významné akce v TJ – I. pololetí 2013

6. 3.	Schůze náčelnic a náčelníků TJ	zasedačka SBI
16. 3.	Oblastní sraz aerobiku	SB I
16. 3.	Župní dětský karneval	SB I
23. 3.	Oblastní sraz RD + PD	SB I
6. 4.	župní přebor v SG	SB I
7. 4.	seminář cvičitelů	SB I
27. 4.	florbal	hala SB I
1. 5.	župní přebor ZZZ	Hrušovany
4. 5.	župní přebor v atletice	Rosnička, Žabovřesky
8. 5.	Olympijský šplh	OC Olympia
18. 5.	Pohádkový les	Špilberk, Brno
21. 5.	župní přebor v atletice RDPD	Rosnička, Žabovřesky
24.–26. 5.	Sokolové pod Řípem	Roudnice nad Labem
23. 6.	veřejné cvičení	Nové Bránice

Sokolská slavnost pod Řípem



Sokolská župa Podřípská pořádá ve dnech 25. a 26. května v Roudnici nad Labem akci s názvem

Sokolové pod Řípem. Je přihlášeno přes 6000 účastníků z Čech, Moravy i ze zahraničí. Po celou sobotu budou probíhat na Tyršově stadionu zkoušky hromadných skladeb a v podvečer je na pořadu společný výstup na horu Říp. Hlavnímu vystoupení v neděli odpoledne bude předcházet slavnostní průvod městem. Na Tyršově stadionu budou předvedeny nejen hromadné skladby, které byly uvedeny na XV. všesokolském sletu v červenci 2012.

Víkend strávený pod Řípem bude největší letošní společnou akcí oddílů všestrannosti. Zájem o sletové skladby neskončil uzavřením brány stadionu SYNOT TIP ARENA v Praze. Nabídka sokolské župy Podřípské a členů Sokola Roudnice nad Labem k celorepublikovému setkání se setkala s nečekaně velkým zájmem.

V naší župě se přihlásilo k účasti na derniéře skladeb XV. všesokolského sletu 240 cvičenců. Pro ženy se „oprášila“ skladba s kužely a mnohé se rády k jejímu nácviku vrátily. Na sletě jim totiž skladba s náčiním chyběla. Bez rozdílu věku se do nácviku skladby Jariny Žitné „Waldemariána“ zapojili bratři a sestry z osmi jednot.

Skladba s využitím trekové hole oslovila celkem 1008 cvičících. Nejmladší děti ze Sokola Židlochovice se připravují na své vystoupení ve skladbě „Kuřata“ Dany Uzlové. Už nyní se těší také na slavnostní sokolský průvod. Všem cvičencům přejeme příjemné obohacení cvičebních hodin o pohodu a radost při nácviku skladeb.

LR

Další informace budou postupně zveřejňovány na webu www.zupapodripska.cz.



ČOS ve spolupráci s župou Jana Máchala a Sokolem Brno I připravují vystoupení dánského národního gymnastického týmu na úterý 28. května 2013 v hale na Kounicově ulici.

PRVNÍ STANOVY NOVÉ JEDNOTY POŽADOVALY SPOLEČNÉ CVIČENÍ, VÝLETY, ŠERM A ZPĚV

Před 130 roky vznikl Sokol Znojmo

První zápisy o „tělocvičném družstvu“ znojemské české menšiny jsou z léta 1882. Jeho duší byl c. k. gymnasiální profesor Vojtěch Ryšánek.

Tělocvičné družstvo se staralo o právní normu budoucí jednoty a sestavilo zájmový výbor, který vypracoval stanovy jednoty. Ty byly brněnským místodržitelstvím schváleny 2. března 1883.

Na ustavující valné hromadě 26. března 1883 za přítomnosti 21 členů byly stanovy přijaty a zvolen první řádný výbor. Ještě v tom roce přistoupilo 38 činných členů a 13 přispívajících. První sokolské stanovy naší jednoty požadovaly společné cvičení, společné výlety, šermování a pěstování zpěvu. Dále k oživení ducha společenského měly sloužit přednášky a rozpravy o věcech tělocvičných a společenské zábavy.

Založení Sokola přineslo českému lidu ve Znojmo pevné uvědomění k příslušnosti českého národa. V idejích sokolství našla česká menšina odvahu žít v nerovném boji s germanizací. I legendární píseň notáře a sokolského činovníka Jana Vlka „Přijde jaro přijde“ tomu pomáhala.

Bohužel kromě velkého nadšení chybělo vše – tělocvična, náradí i peníze. Cvičit se začalo, až byl získán sklep v nynější Besedě, jež tehdy patřila záložně. Tam se v nevyhovujících podmínkách cvičilo s přestávkami 10 let, následně od r. 1894 v matiční škole.



Zásluhou sokolských žen byl v r. 1895 vytvořen sokolský prapor – jediný viditelný znak českého života spolkového. Je neuvěřitelné, za jakých podmínek naši předchůdci udržovali a rozvíjeli sokolský život! Např. se nesměli veřejně shromažďovat v městě Znojmo, proto veřejná vystoupení jednoty se konala mimo Znojmo (v Třebíči, Mor. Budějovicích, Jevišovicích, Hrotovicích, Jihlavě, Mikulovicích, Jaroměřicích).

Do historie znojemského Sokola a celého českého života se zapsal neocenitelnými zásluhami JUDr. Vilém Veleba, který v r. 1897 přichází do Znojma. Mimo jiné se velkou měrou zasloužil o postavení sokolovny. Její slavnostní otevření se konalo 28. června 1925 při příležitosti konání župního sletu.

I v našem městě prožila sokolská organizace největší rozkvet v období první Československé republiky. V roce 1938 čítala členská základna znojemské jednoty 2316 členů. V dlouhé době nacistické a komunistické neshovobody byla organizace Sokol zrušena. Poctiví členové byli v tom období perzekuováni, připraveni o majetky, práva nebo i o životy.

Sokol ožil znovu až v roce 1990, přitom sokolovnu se podařilo získat zpět po zdoluhavých soudních jednáních až v roce 1995.

V současné době má TJ Sokol Znojmo 551

členů, z toho je zhruba polovina dětí a mládeže. Po stránce náplně tělocvičného programu se činnost dělí do odboru sportu a oddílů všestrannosti. Odbor sportu obsahuje oddíly registrované v příslušných sportovních svazech, a to stolní tenis, sportovní gymnastika, kulečnický, dračí loď a nově sálová kopaná. Oddíl všestrannosti nabízí typ rekreačního cvičení pro udržení či obnovení dobré tělesné kondice (určeno pro nejširší okruh zájemců o pohybovou aktivitu) a všestrannou tělesnou výchovu pro děti od 2 do 15 let. Zahrnuje: specializované cvičení rodičů s malými dětmi, hravé cvičení pro předškoláky, dynamické cvičení pro mladší školní věk, všestranně koncipované cvičení pro dívky, florbal pro chlapce od nejmladších po juniory, zdravotní, kondiční a speciální cvičení žen, mladí muži se v jednom družstvu věnují break dance, starší muži hrají rekreačně nohejbal a tři smíšená družstva taktéž rekreačně volejbal. Tento výčet představuje dostatečně obsáhlou nabídku pohybových aktivit, kterou zájemci hojně využívají, přičemž na sportovištích jsou zastoupeny všechny generace.

K jubileu uspořádaly TJ Sokol Znojmo spolu s Městskou knihovnou v Galerii Domu porozumění na Slepčím trhu (vchod do znojemského podzemí) výstavu, která potrvá do konce března. Slavnostní vernisáž spojená s kulturním programem se konala 6. března.



Nejúspěšnější účastníci Sokol GP Brno 2012

Brněnské vrcholy gymnastické sezony

Oddíl sportovní gymnastiky Sokola Brno I uspořádal v listopadu za účasti startujících z jedenácti zemí 16. ročník mezinárodního závodu dvojic Sokol Grand Prix a 21. ročník Memoriálu Jana Gajdoše chlapců a děvčat. Soutěže s početnou mezinárodní účastí podpořily finančně ČOS a statutární město Brno, záštitu převzal primátor města Brna Roman Onderka.

Grand Prix seniorských dvojic opět provázelo skvělé publikum a atmosféra v gymnastické hale byla úžasná. Nejvíce se dařilo ukrajinskému páru Marii Livčikovové a Maksimovi Semiankivovi. Neztratily se ani domácí olympionička Kristýna Pálešová, která se Španělem Ignaciem Losantosem obsadila druhou příčku, Jana Šikulová (se

Švýcarem Markem Ramseierem) byla třetí a Petra Hedbávná s Američanem Davidem Jessenem obsadila cenné čtvrté místo.

„Pomýšlela jsem na třetí titul, ale Ukrajinci si vítězství zasloužili, zejména kladina vyšla Marii Livčikovové znamenitě,“ řekla Kristýna Pálešová, která mítnik v minulých sezonách dvakrát vyhrála. Tehdy závodila v páru s nejlepším českým gymnastou Martinem Konečným, jenž však tentokrát plnil klubové povinnosti v Německu. „Ignacia jsem před brněnským startem pořádně neznala, ale byl výborný,“ dodala finalistka olympijských her v Pekingu, kterou v celém průběhu závodu trápila rýma.

Memoriál Jana Gajdoše byl tradiční přehlídkou gymnastických nadějí. Výborně si vedli mladí Rakušané, vynikali výkonnostně i početnou účastí. V soutěži dívek obsadilo družstvo SBI ve složení Jiříková, Křížová, Marešová a Kršková třetí místo a v jednotlivkových zazářila Lucie Jiříková, která zvítězila s náskokem 1,5 bodu. V soutěži chlapců startovali závodníci SBI pod hlavičkou ČOS a obsadili 4. místo. Nejlépe se umístil Martin Fiala na 5. místě.

Výsledky – družstva – dívky: 1. Bohemians Praha 136,95, 2. ČGF ČSTV 135,35, 3. SBI 134,25. **Chlapci:** 1. Rakousko 214,45, 2. Maďarsko 209,50, 3. ČR 207,90, 4. ČOS (Šácha, Fiala, Bega, Švehlík) 205,25, ... 9. SBI (Němeček, Šmíd, Žitný, Ott) 157,90. **Jednotlivci – dívky:** 1. Jiříková (SBI) 48,25, 2. Hribarová (Slovensko) 46,75, 3. Holasová (Boh.) 46,55, ... 21. Křížová, 22. Marešová, 29. Kršková (SBI). **Chlapci:** 1. Mairosler 73,45, 2. Hagen (oba Rak.) 73,30, 3. Kiss (Maď.) 70,90, ... 4. Fiala 68,60, 18. Šácha 67,65, 19. Švehlík 62,35, 25. Bega 57,60.

Nedělní soutěž dvojic, složených z dvanácti nejlepších jednotlivců, byla napínavá do posledního okamžiku. Ve finále předvedla Aneta Holasová z Bohemians Praha prostná s nádherným dvojným saltem vzad a spolu s M. Tameggerem z Rakouska obsadili příčku nejvyšší. Ze závodníků SBI Martin Fiala spolu s Norou Neufeldovou (Něm.) byli třetí a Lucie Jiříková s Maďarem P. Vajdou čtvrtí. (zh)

Vítězné týmy Sokola Brno I

Oddíl sportovní gymnastiky TJ Sokol Brno I má ve sbírce svých úspěchů již podruhé v historii prvenství ve všech třech ligách žen. Družstva složená pouze ze závodnic oddílu vyhrála v domácím prostředí extraligu, I. ligu i II. ligu. Obrovské gratulace patří nejen závodnicím, ale i skvělým trenérům manželům Vyzinovým, Katce Janečkové, Katce Vlkové, Alče a Táně Lužovým a Michalu Korstříkovi.

Extraliga žen: 1. Sokol Brno I (Kristýna Pálešová, Alice Jáňová, Jana Šikulová, Petra Hedbávná, Petra Fialová) 155,100, 2. Bohemians 145,200, 3. Sokol Kampa Praha 138,450. **První liga:** 1. Sokol Brno I (Nika Jáňová, Simona Kozáková, Jana Weiserová, Lucie Jiříková, Veronika Drápalová) 138,400, 2. Bohemians 132,500, 3. GK Vítkovice 127,850. **Druhá liga:** 1. Sokol Brno I (Magdalena Růžičková, Kateřina Utíkalová, Monika Marešová, Kateřina Křížová) 129,400, 2. Bohemians 129,300, 3. GK Vítkovice 128,700. V individuálním hodnocení byly v jednotlivých soutěžích nejuspěšnější Pálešová před Šikulovou, Jiříková a Bezstarostí (Bohemians) před Růžičkovou.

Oddíl uspořádal také druhé kolo extraligy mužů, ve kterém SBI obsadil 3. místo. **2. kolo extraligy mužů:** 1. SK Hradčany 243,10, 2. Sokol Kolín 234,80, 3. Sokol Brno I (Suchánek, Bráblík, Veselý, Dymiši, Krejčí) 234,55. (zh)

Elitní nohejbalisté Sokola Modřice

Nohejbalisté Sokola Modřice slaví kromě prvenství v extralize úspěch i v individuálním hodnocení hráčů. Z pěti nejlepších jednotlivců jsou v žebříčku za rok 2012 čtyři hráči Sokola Modřice. Prvenství patří modřickému Pavlu Kopovi, na dalších místech jsou Jan Vanke (Karlovy Vary), Radek Pelikán, Jakub Mrákava a Martin Müller (všichni Sokol Modřice). (zh)

Kristýna zářila na kladině

Velkého úspěchu dosáhla brněnská gymnastka Kristýna Pálešová, která na Světovém poháru v Ostravě zvítězila ve finále a to rovnou na dvou nářadích. Prvenství vybojovala na svých oblíbených bradlech a na kladině, přidala také 5. místo na prostných. Zejména kladina s výtečnou známkou 13,975 byla nádhernou ukázkou zvládnutých vrcholných prvků na obávaném nářadí a také to byla náplast za loňský olympijský nezdar, který znamenal konec nadějí na postup do londýnského finále víceboje. Z brněnských gymnastek se v Ostravě podařilo probojovat do finále ještě na bradlech Janě Šikulové (4. místo) a na prostných Alici Jáňové (7.). (zh)



Úspěšný tým sportovních gymnastek Sokola Brno I

Florbalisté statečně vzdorovali

Únorové utkání druhé ligy florbalistů Sana-sport Gullivers Sokol Brno I – FBC Vikings Kopřivnice patřilo k nejzajímavějším soubojům této soutěže. Suverénní hostující severomoravský celek se v Brně na nejtěsnější výhru hodně nadřel, o výsledku 7:8 ve prospěch hostů rozhodlo až prodloužení. Kopřivnice má v čele II. ligy 50 bodů, brněnský sokolský tým je sedmý s 27 body.

Medaile do Modřic

O víkendu 7.–9. 12. 2012 se v Nymburku uskutečnilo 10. mistrovství světa v nohejbalu, na kterém česká reprezentace získala v singlu bronz zásluhou Karla Hrona ze Žďáru, stříbro ve dvojicích díky Radkovi Pelikánovi, Jakubovi Mrákavovi ze Sokola Exmost Modřice a benešovskému Jiřímu Doubravovi. Ve trojicích nastupovali modřičtí hráči Radek Pelikán, Petr Topinka a Pavel Kop. Doplnili je karlovarský Jan Vanke a Ondřej Vít ze Žatce. Také v této disciplíně získal český národní tým stříbrné medaile. Ve všech kategoriích dominovalo Slovensko.

Ohlédnutí do minulosti brněnského Sokola

Svého dědečka **Antonína Mojžíše** (1883 až 1943) jsem neznala. Totiž – nepamatuji si na něj. V únoru 1940, kdy byl zatčen jako představitel Sokola se skupinou „Obrana národa“, mně byly jen tři roky. Pro svornou a početnou rodinu Mojžíšových však jeho odvěčení do koncentračního tábora představovalo bolestnou ztrátu, která byla nahrazována vzpomínkami. V mé paměti jsou tedy uchovány už jen vzpomínky na vzpomínání mých nejbližších.

S jistotou lze tvrdit toto: Antonín Mojžíš byl významným představitelem Sokola Brno I., byl náčelníkem župy Jana Máchala ve dvacátých letech, jako pedagog vychoval řadu cvičenců nejen v Československu, ale i v předrevolučním Rusku a jeho památku jako oběti nacistické persekce připomíná jednak název ulice v Králově Poli a jednak pamětní deska na Nové radnici a v hale Sokola Brno I. na Kounicově ulici.

Můj dědeček Antonín Mojžíš byl nejmladším synem kováře z Deblína a do Brna ho přivedl zájem o studium. Ubytoval se u starších sester na Václavské ulici, v letech 1895–1903 navštěvoval reálku a poté Český učitelský ústav ku vzdělávání učitelů. Volný čas trávil spolu s bratrem Janem v Sokole, kde jsou jejich sestry cvičitelkami. Sourozence sblíží se Sokolem nejen přátelské a družné prostředí, ale též vlastenecký duch, který všichni sdílejí.

Antonín i Jan dosahují pozoruhodných výsledků v tělocvičně i na hřišti. Zdá se, že své okolí zaujali do té míry, že si bez obtíží nacházejí životní partnerky.

Moje babička **Anna rozená Klímová** (1885 až 1961) v té době studuje na ženském učitelském ústavu. Je to bystrá a spolehlivá studentka, jemná



Velká naděje českého šermu Alexander Choupenitch.

Suverénní Choupenitch

Dalšího vynikajícího výsledku dosáhl šermíř Sokola Brno I Alexander Choupenitch v prosinci na Světovém poháru juniorů v Londýně. Skvěle obsazeným turnajem prošel bez jediného zakolísání. Na jeho přesném hrotu skončili postupně tito soupeři: Perelmann (Německo) 15/7, Aurey (Francie) 15/5, Nista (Itálie) 15/13, Chastanet (Francie) 15/14, Balint (Maďarsko) 15/8 a Franco (Itálie) 15/8.

V neděli 2. března 2013 vybojoval Choupenitch stříbrnou medaili na juniorském mistrovství Evropy v Budapešti v konkurenci 75 fleretistů. Po základním kole skupin byl nasazen jako 6. bez porážky. Zdolal Dolzhenko (Ukr.) 15/5, Tsoronise (Dánsko) 15/11, Pautyho (Fr.) 15/4, Luperiho (It.) 15/7 a podlehl jen Italu Nistovi 12/15.

a kultivovaná, dobře hraje na klavír, takže v r. 1904 absolvuje ústav s vyznamenáním. Na zachovaných dokumentech poznávám její krásný kaligrafický rukopis.

Dědeček to tak lehké nemá. U závěrečných zkoušek málem propadá ze hry na varhany a je rád, když nakonec od zkoušejícího obdrží čtverku. Je však třeba podotknout, že jedním z vyučujících na učitelském ústavu byl v té době i Leoš Janáček, který nastavil latku hudební výuky opravdu vysoko. Nehledě na obtíž dědeček absolvuje učitelský ústav v r. 1906 a už v r. 1907 se dostávají výsledky jeho sokolského tréninku. Na V. sletu vítězí v prostných cvičeních nejvyšším počtem získaných bodů. Shodou okolností je na V.sletu přítomen jako host i **Vladimír Michajlovič Volodimirov** (1840–1910), profesor na vojensko-právní akademii v Petrohradě a člen petrohradské dumy. Sokolská myšlenka o sblížení všech Slovanů si získá jeho srdce. Už v r. 1908 na pražské poradě sokolů bylo z Volodimirova podnětu vydáno prohlášení, že „ukončení nedorozumění mezi slovanskými národy může být dosaženo jen dodržováním rovnoprávnosti a svobodným rozvojem kulturního života každého národa“, což byl apel hlavně na ukončení sporů mezi Rusy a Poláky.

V. M. Volodimirov si povšimne výkonů mladých českých sokolů a jeho aktivity vyústí v pozvání českých cvičitelů do Ruska. Akce však není po chuti mnohým ruským monarchistům. Ruský velvyslanec ve Vídni **Petr Alexejevič Kapnist** (1839 až 1904) hlásí domů, že sokolové odmítají monarchii a jsou prodchnuti nebezpečným demokratickým a protidynastickým duchem. Přesto je však nakonec pozvána do Ruska skupina sokolských cvičitelů hlavně v souvislosti s tím, že Rusko zavádí všeobecně povinnou výuku tělocviku. Mezi prvními se v listopadu 1908 dostaví do Petrohradu český reprezentant ve sportovní gymnastice **František Erben** (1884–1942 popraven nacisty), který se výborně osvědčí na petrohradské důstojnické škole.

Dědeček však ještě neodjíždí, protože čeká, zda babička přijme jeho nabídku k sňatku. Svatba se koná v r. 1909 v kostele nanebevzetí panny Marie na Starém Brně. Brzy poté odjíždí dědeček do **Novočerkasska**, kde vyučuje tělocvik v chlapeckém gymnáziu. Novočerkassk jako centrum kozáckého Vojska Donského se v té době honosí nejen kasárnami s posádkou, ale také dvorcem kozáckého atamana. Dědeček proto navazuje na tradiční výchovu kozácké mládeže a do tělovýchovy zařazuje prvky, které jsou hochům blízké. Když se v r. 1910 koná veřejné vystoupení před charkovským gubernátorem, výsledky dědečkovy práce jsou kladně oceněny. Gubernátor chlapce pochválí a ti v nadšení z úspěchu houpají svého cvičitele na rukou a vyhazují ho do vzduchu.

V létě roku 1910 se dědeček vrací na skok domů, aby se zúčastnil sokolského přeboru v Tišnově a aby byl přítomen narození svého prvního dítěte. Krajských závodů v Tišnově se tehdy zúčastnily župy Rostislavova, Pernštýnská a Krále Jiřího. Do přeboru bylo tehdy zařazeno 64 závodníků a Antonín Mojžíš se mezi nimi umísťuje celkově jako druhý jednatel v závodech na nářadí a jednatel v šestiboji. Vítězí však ve vzpírání, když 27x vzepře břemeno o váze 45 kg.

Babička nechce nechávat svého manžela v Ru-

sku samotného. Jak nejdříve to jen jde, přijíždí za ním i se svou dceruškou, mou maminkou. Moje máti si z té doby pamatovala, že sousedky ji laskavě nazývaly Zinočka a že ve městě byly kosťky se zlatými báněmi, které doma nikdy neviděla. Babička přijímá místo na gymnáziu **E. D. Petrovové**, které ještě i dnes historici hodnotí jako mimořádně pokrokové, neboť propagovalo nové pedagogické přístupy. Do gymnázia chodili chlapi společně s dívkami, měli možnost školního stravování a mohli si vybrat z pestré nabídky takových zájmových kroužků, které nejlépe odpovídaly jejich přirozenému nadání. Babička si získala srdce dívek tím, že vyučovala rytmiku za vlastnoručního doprovodu na klavír. Nacvičila například se studentkami skladby ze 4., 5. i 6. sletu, který se konal v Praze r. 1912.

Před první světovou válkou vyučovala tělocvik v Rusku asi stovka sokolských cvičitelů. Nejvíce sokolů bylo mezi Volyňskými Čechy a sokolské jednoty vznikaly i ve Varšavě, Vilniusu nebo na Kavkaze. Starostou Svazu ruského sokolstva se stal bratr **Alexandr Stěpanovič Gižickij** (1869–1938), jeden z lídrů pravice ve Všeruském národním svazu, umírněný pravicový nacionalista a poslanec III. a IV. dumy. Gižickij byl v roce 1912 hostem sjezdu Svazu slovanského sokolstva v Praze a tam referoval o tom, že v Rusku je už celá řada jednot, například v Petrohradu, Kyjevě, Charkově či Minsku. Po revolučních zmátcích v r. 1917 a zejména poté, když se na Ukrajině zmocnili vlády petljurovci, z obavy o svůj život Gižickij emigroval do Prahy a poté do Paříže. Sokolská tělovýchova tedy neměla v Rusku dlouhého trvání. V místech, kde se bolševici zmocnili vlády, byl Sokol zakázán už v r. 1917 a všeobecný zákaz Sokola na celém území následoval v r. 1925.

Když v r. 1914 vypukla první světová válka, v níž se Rakousko stalo pro Rusko nepřátelskou mocností, je carským výnosem nařizována deportace cizinců do vlasti pod hrozbou jejich zatčení a zabavení majetku. Dědeček opouští Novočerkassk a doma se hlásí k odvodu. Narukuje na jižní frontu a je nasazen do bojů proti Srbsku. Babička Anna, která ho doprovází domů, ponechává v dědečkově rodině své děti a vrací se do Ruska, aby prodala zařízení bytu. V Novočerkassku ji však zastihne uzavření hranic, takže se může vrátit do Brna až v r. 1917. Teprve po skončení války a dědečkově demobilizaci se rodina opět shledává.

V Brně dědeček nachází místo v městské plynárně a babička vyučuje ve školách blízko svého bydliště. Dědeček se pak znovu věnuje práci v Sokole, nikoli však jako závodník, ale jako organizátor. Ve dvacátých letech je zvolen náčelníkem Sokola Brno I. Jako významného sokolského funkcionáře si ho však všímají němečtí udavači, kteří se chystají k obsazení republiky mimo jiné i tím, že shromažďují jména osob, které by mohly být pro nacisty nebezpečné. Není se tedy co divit, že dědeček je uvržen do vězení hned při první vlně zatýkání a poté převezen do věznic v Kasselu. Tam zahyne při náletu amerických bombardérů na město v říjnu 1943.

Nehledě na dlouhodobou přetrvávající existenci Sokola mezi jeho pamětníky přetrvává velmi živé povědomí o tom, že sokolové jako upřímní vlastenci a nezištní organizátoři podstatně přispěli k povznesení a kultivování národního ducha.

Dana Ferenčáková

Primárním nástrojem demokracie je správně vedená diskuse

Sokol Brno I byl v prosinci loňského roku vyvolán Hnutím za přímou demokracii o účast na konferenci pořádané v Českých Budějovicích na téma Demokracie vs. totalita v 21. století. Sokol Brno I tuto žádost přijal a 2. února 2013 zde Michal Doležel přednesl tento referát.

Vaše Magnificence, vážený pane rektore, vážení organizátoři, dámy a pánové vážení hosté, je mi velkým potěšením a zároveň nesmírnou ctí promluvit na konferenci, jejíž téma zní Demokracie vs. totalita v 21. století a pokusit se tak společně s ostatními tematizovat pojmy demokracie a svoboda, jejichž obsah a význam, nám – podle mého názoru – mnohdy uniká před jejich vnější formou a hledat též přístupy k možnému dialogu, neboť primárním nástrojem demokracie je správně vedená diskuse.

Nemohu v úvodu nezmínit, že zde zastupuji Sokol Brno I, tedy organizaci s dnes již 150letou tradicí, jejíž ideová podstata vychází z předpokladu sice střízlivého, zato však občanského a bratrského přístupu k druhým, a tedy i k celku. Organizaci, která významným způsobem přispěla k utváření demokratického společenství ve vznikající Československé republice.

Od svého založení dodnes představuje totiž Sokol významný a účinný prostředek demokratického systému, tedy to, co nazýváme jako občanská společnost. Jakýsi pluralitní prostor, tedy společenství bezpočtu vytrvalých a obětavých žen a mužů, kde věk, pohlaví, náboženské vyznání, politické přesvědčení, společenské postavení či majetkové poměry nehrají žádnou roli. Jde o příslovečné sokolské bratrstvo, kde každý podle svých schopností a možností přispívá k naplňování ideálu antické kalokagathie - souladu zdravého tělesného a duševního rozvoje lidské osobnosti.

Myšlenkový koncept Sokola, vytyčený Miroslavem Tyršem již v 19. století, je svým způsobem jedinečný v jeho praktickém uskutečňování, v utváření silného, morálně zdatného a tvořivého jedince, který usiluje o realizaci svého životního smyslu a poslání ve svobodné lidské obci dobrovolně, z vlastní vůle a bez postranních úmyslů osobního zisku jakéhokoliv druhu.

Ačkoliv se vnější kulisy tohoto světa během 150 let jeho trvání výrazným způsobem přetvořily pozitivní principy uplatňované sokolskou vý-

chovou jsou v naší společnosti stále přítomny a předávány dalšími generacím.

Domnívám se zároveň, že Sokol je také živoucí těleso s vlastní pamětí. Jeho existence, jeho bytí a nebytí v různých etapách našich dějin, je sdělením o podstatě totalitních ideologií 20. století. Jistým měřítkem míry demokracie je existence nezávislé občanské společnosti, fungující bez vnějších zásahů státní moci. Nacistická stejně jako posléze komunistická ideologie si velmi dobře uvědomovala, jakou hrozbu představuje v naplnění jejich záměru organizace založená na principu svobodného člověka, jakožto zdroje veškeré moci a tvorby. Likvidace Sokola jak po roce 1939 tak po roce 1948 byla jen logickým vyústěním příznačným pro oba totalitní systémy.

Domnívám se, že právě tato historická zkušenost, kterou Sokol ve 20. století získal, může být jedním ze zdrojů poznání fungování totalitarismu a rozkrývání jeho podstaty.

Dosažená politická svoboda po pádu železné opony, pluralita názorů a zastupitelská demokracie ještě nejsou garantem fungujícího právního systému. Bez mravních a morálních principů a jejich dodržování nelze budovat demokratické zřízení, neboť svoboda bez pravidel, bez smyslu pro povinnost a zodpovědnost se díky lidské přirozenosti zvrhává v anarchii. Toho si byl dobře vědom i zakladatel Sokola Miroslav Tyrš, který prohlásil, že: „*Kde není řádu, není svobody, volnosti trvalé a zabezpečené*“.

Je to právě osobní odpovědnost každého jedince, která je skutečnou zárukou svobody nejen vlastní, ale i kolektivní. Dnešní doba se do jisté míry vyznačuje ztrátou odpovědnosti. Zvykli jsme si přesouvat odpovědnost směrem na stát, na jeho představitele. Zvykli jsme si odpovědnost vytlačit ze svých životů a konejší nás iluzivní představa o fungující a ničím neohrožené demokracii. Málo si již uvědomujeme, jak nebezpečný je pro rozvoj a udržení demokracii právě tento lhostejný až sobecký přístup, který nastoluje příhodné podmínky nejruznějším demonům zla, ať již z levého či pravého spektra.

Demokracie není a nikdy nebude dokonalý systém, který se obejde bez pozitivní práce svých občanů. Demokracie nepředstavuje bezpodmínečnou záruku naší i osobní svobody. Svoboda

totiž není integrální součástí demokracie, jak by se mohlo zdát, ale je jejím univerzálním principem, který je nutné stále zabezpečovat a rozvíjet. I v demokracii totiž mohou nastat okamžiky, kdy je svoboda zpochybněna nebo dokonce ohrožena, v takovém případě je na svědomí a odpovědnosti každého jedince, jak se v daný moment zachová. Mám radost z toho, že právě zde v Českých Budějovicích si tento odpovědný, občanský přístup uvědomujete.

Stojíme sice na samém počátku 21. století, ale již nyní je jasné, že bude provázeno reminiscencemi zločineckých -ismů století předešlého. Chceme-li se v budoucnu vyhnout nesprávným krokům pak je zapotřebí jasně pojmenovat zlo, nerelativizovat jej a aktivně se vůči němu vymezit.

Věřím, že nadějí pro demokracii 21. století je drobná, ušlechtilá a vytrvalá práce pro celek, smysl pro spravedlnost, občanský princip, respekt k tradicím a také pokora. Logicky z toho vyplývá, že k utváření a dosažení demokratických principů ve společnosti je nutná soustavná občanská výchova vedená zdola, tedy prostřednictvím občanské společnosti.

Sportovci k uctění památky Jana Palacha

Jan Palach často ve volných chvílích navštěvoval sokolovnu ve Všetatech, kde s přáteli sportoval. Po jeho smrti se téměř všichni obyvatelé Všetat zúčastnili tichého průvodu. Jeho trasa začala u domu Palachových a končila právě před sokolovnou, kde pronesl smuteční projev Václav Ach, syn dlouholetého starosty Sokola Všetatky z předválečných dob. Dne 22. května 1994 byla ve vstupní hale této budovy odhalena z iniciativy Společnosti Jana Palacha pamětní deska z černého mramoru, na které je umístěna Palachova posmrtná maska (sejmutá Olbramem Zoubkem, jejíž originál byl původně umístěn v roce 1969 také na tomto místě) a nápis „JAN PALACH * 11. 8. 1948 † 19. 1. 1969“. Pamětní deska byla odhalena při I. ročníku Memoriálu Jana Palacha ve sportovní gymnastice, který se ve všetatské sokolovně koná každoročně.

Beseda o historii Židlochovic

V neděli 10. února uspořádal Sokol Židlochovice v rámci akcí konaných ke 140. výročí povýšení Židlochovic na město besedu s panem Karlem Vavříkem o zajímavostech z historie Židlochovic. Třicítka posluchačů vyslechla zajímavé povídky doplněné působivou prezentací s historickými fotografiemi. Mohli jsme se dozvědět, či připomenout, jak naše město dříve vypadalo, a vzpomínat na některé, dnes již neexistující, stavby, např. mlýnský náhon, starý most přes Svatku, hotel U zlatého lva atd.

Velice děkujeme panu Vavříkovi za dobře připravenou prezentaci i zajímavý komentář, místnímu gymnáziu za možnost využít promítací techniku a Sokolu za organizační zajištění této akce. Již nyní se těšíme na pokračování, které se uskuteční v pátek 22. března 2013 od 18 hodin rovněž v sokolovně a bude věnováno tentokrát zajímavostem z historie židlochovického zámku.

Oldřich Kahoun

Dobrodružný akční výlet

Ve dnech 27.–30. září 2012 zamířila výprava cvičenců ze Sokola Vranovice už počtvrté do tábora PS M. Sedláčkové v Budislavi u Litomyšle. Celkem 17 účastníků, 13 dětí a 4 dospělí. Název akce - Boj o pyramidu Boha slunce.

Večer v den příjezdu dostal každý účastník v morseově abecedě napsané svoje indiánské jméno, členku z „jaguáří“ kůže a dozvěděl se, zda je Azték či Inka. A od této chvíle začal boj mezi těmito kmeny. Za různé dovednostní soutěže a hry dostávali naši indiáni jako odměnu ozdobné korálky, za které si mohli jednak vzít stavební materiál (co korálek, to jeden kámen) na postavení pyramidy Boha slunce a současně si jimi ozdobit svoji členku. Pera na členku (Inkové červená, Aztékové modrá) postupně získávali absolvováním noční hry, získávání šifry pro

obsazení území Hradiska a přemožením Velkého Habaly. Bohyně Hadí suknice Coatlicue (Maruška Goliášová) je odměnila i zlatým perem. Po všechny dny pobytu si Aztékové a Inkové pečlivě zdobili svoje členky získanými korálky a stavěli pyramidu Bohu slunce. Bez reptání plnili indiáni nové a nové úkoly.

V den odjezdu naši indiáni složili slib u pyramidy Boha slunce a tím završili zraní bojovníka. Poté dostali měděnou tabulku se svým jménem, kterou si též ozdobili svoji členku. Nakonec společně foto u pyramid, vyhlášení vítězného kmene a jelo se domů.

Akční víkend v režii Jany Hladké se vydařil. Odjžděli jsme domů plni zážitků z velkých dobrodružství s přesvědčením, že za rok si dáme odvetu.

M.G.

Významné dny a výročí

DUBEN

1840 – nar. br. Jindřich Dvořák, opoziční novinář, zem. poslanec, autor význ. díla Moravské sněmování (1838–49), I. jednatel Sokola Brno I.

1890 – nar. br. Karel Sirotek, vzdělavatel Sokola Žabovřesky a Máchalovy župy, čl. předsednictva vzdělavatel. sboru ČOS, redaktor a sokol. autor, člen sokolského odboje, popraven v KT Mauthausen, škol. rada im.

1900 – nar. br. JUDr. Prokop Drtina, tajemník prezidenta Beneše, člen ilegálního odboje, účastník SNP, XII. 45 – II. 48 ministr spravedlnosti, obhájce demokracie a práva. V březnu zatčen, odsouzen k 15 r. žaláře, 1960 amnestován. 1989 význ. Řádem TGM II. tř. in mem. V Torontu vydány jeho 4 svazkové paměti. Byl členem Sokola Malá Strana.

1910 – nar. ses. Jaroslava Bajerová, SG Sokola Brno I, čl. závod. družstva ČOS, 1934 vítězného družstva na MS, 1936 OH v Berlíně družstvo ČOS stf. medaile. Čl. závod. družstva ČOS byla do r. 1947.

1940 – zemř. br. František Chmelík, gymnasiální prof., cvičenec Sokola Pražského, cvičitel a místostarosta Sokola Brno I. V roce 1883 zavedl – první na Moravě – cvičení sokolského dorostu. R. 1885 zvolen starostou Sokolské župní jednoty moravské, pozd. půs. v Přerově a v Kroměříži.

1960 – zemř. br. PhDr. Inocenc A. Bláha, sociolog, prof. MU, žák TGM – spoluzaklad. Masarykovy sociologie společnosti, autor mj. Sociologie společnosti. V Sokole Brno I působil ve vzdělávací činnosti.

KVĚTEN

1900 – nar. br. MUDr. Vladimír Zapletal, vědec, prac., historic. publicista, autor I. dílu Dějin Sokola Brno I aj.

1900 – nar. br. JUDr. Jaromír Appel, činovník SBI, I. náměstek starosty, předseda prvního odboru.

1940 – zemř. br. JUDr. Ladislav Pluhař, nám. zemského hejtmana, účastník I. ileg. odboje, od 1918 člen Moravského NV, předseda Moravského zems. výboru, zakladatel 4 elektráren. společností, iniciátor výzkumu jeskyní Moravského krasu. Byl oddaným vlastencem a šířitelem sokolských myšlenek. Jeho

příčiněním byla založena řada sokolských jednot. Od r. 1897 byl činovníkem SBI, od 1900 starostou sokolské župy Rastislavovy (nyní J. Máchala). R. 1914 ve f. čest. předsedy slavnostního výboru Brněnského sletu přispěl k oddálení jeho ukončení.

1980 – zemř. br. MUDr. Jan Bělehrádek, prof. MU a UK, akad. funkcionář, odb. spisovatel a publicista, čl. II. ileg. odboje, vězněn. Po válce rektor UK, poslanec. Od r. 1949 v zahr. exilu, činný v org. UNESCO aj. Od r. 1930 byl členem Sokola Brno I.

1980 – nar. br. Jan Štursa, význ. sochař, žák J. V. Myslbeka, prof. AVU v Praze, zakladatel moderního čes. sochařství, tvůrce sochy Raněný, portrét T. G. Masaryka. Sokolská díla: plakety, busty, sochy pro slety, autor busty dr. Josefa Schneinera, starosty Čs. obce sokolské.

Před 88 lety byl v Praze slavnostně otevřen Tyršův dům, řídicí a školící středisko Československé obce sokolské.



Kdoví, zda tento mladý badmintonista bude jednou slavit úspěchy jako hráč, či rozhodčí.



Výprava mladých badmintonistů a badmintonistek TJ Sokol Židlochovice se z přeboru ČOS v Plzni vrací s deseti medailemi.

František Pecháček, sokolský cvičitel krásný tělem a vznešený duchem

„Bratři, vím že jdu na smrt, ale nebojím se jí, protože statečný muž umírá jednou, jen zbabělec stokrát. Nazdar!“

František Pecháček (15. 2. 1896–3. 2. 1944), byl sokolský cvičitel a vychovatel, ve 30. letech také organizátor letních táborů a zimních kurzů pro mládež. Je také autorem několika odborných prací z oboru tělesné výchovy. Podle vyprávění pamětníků byl krásný tělem a vznešený duchem. Právě jeho sokolské tělo se stalo předlohou pro řadu výtvarných prací. Stál modelem akademickému sochaři Kodetovi pro sochu sokolského borce, akademický sochař Šejnost si Pecháčka vybral jako živou předlohu k přebornické medaili ČOS a výtvarník Španiel na jubilejní svatováclavský dukát.

Mezi vůbec nejvýznamnější Pecháčkovy počiny je autorství několika hromadných skladeb pro muže, mezi nimiž se nejvíce vyjímá vítězná skladba na mezinárodní gymnastické soutěži v Paříži v roce 1937 a sletová skladba nazvaná Přísaha republiky uvedená na X. všesokolském sletu

v Praze jen dva měsíce před mnichovským diktátem. Tehdy na ploše strahovského stadionu předvedlo 30 000 mužů svá prosná cvičení zakončená velmi sugestivní přísahou republiky.

Hned na počátku druhé světové války se František Pecháček zapojil do protinacistické odboje. Stal se zemským velitelem sokolské odbojové organizace Jindra. V době nasazení čs. parašutistů do protektorátu za účelem odstranění Heydricha organizoval pomoc parašutistům. V bytě Pecháčkových se konaly ilegální schůzky, včetně setkání s parašutistou Gabčíkem a Kubišem. Na základě výpovědi konfidenta byl v roce 1942 zatčen. Spolu s ním zatkl gestapo i jeho manželku a celou rodinu jeho bratra. Priznání na něm bylo za těžkých mučení vymáháno takřka dva roky. V roce 1943 byla jeho manželka umučena v Mauthausenu. Původně se uvádělo, že Pecháček byl později buď zastřelen, anebo zplynován. Podle nových informací byl zavražděn bestiálním způsobem, a to roztrhán psy dozorců.

Michal Doležel, Sokol Brno I

Přebor ČOS v badmintonu

V Plzni se 17. listopadu konal otevřený přebor České obce sokolské žactva a dorostu v badmintonu. Zúčastnilo se ho 160 chlapců a děvčat z celé republiky. TJ Sokol Židlochovice vyslal do Plzně 13 sportovců. Naši badmintonisté vynikli nejen krásnými novými dresy (finančně na ně přispěl pan Libor Moudrý), ale také vynikajícími výsledky. Vybojovali celkem 10 medailí, 2 zlaté, 1 stříbrnou a 7 bronzových. Další zlatá medaile nám těsně unikla, když Veronika Srncová prohrála finále dvouhry žákyň do 15 let se svojí partnerkou ve čtyřhře Bertou Ausbergerovou z SK Prosek Praha nejčistějším výsledkem 29:30.

Veronika Srncová získala zlato a stříbro v kategorii žákyň do 15 let, Barča Otáhalová byla nejlepší ve dvouhře žákyň do 13 let a bronzové medaile patří v žákovské kategorii Kateřině Otáhalové, Vojtěchu Vidmertovi, Patriku Šípkovi, Petru Golovi a mezi dorostenci Janu Srncovi (dvojhra a čtyřhra).

Vlastimil Helma, předseda oddílu badmintonu TJ Sokol Židlochovice



Sokolovna v současnosti



Sokolovna v roce 1934

Rajhradská sokolovna už téměř 90 let slouží sportovnímu i společenskému dění

Rajhradská sokolovna, dům, ve kterém se stále cvičí a tančí na bálech, ale v minulosti se v ní hrálo divadlo, pořádaly výstavy a promítaly filmy.

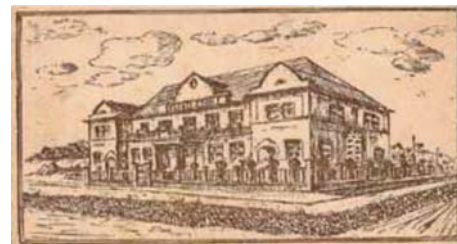
Značná část rajhradských občanů prochází denně kolem sokolovny. Někteří do sokolovny vkročí a s chutí si v ní zacvičí, jiní využijí sokolovnu k příjemnému pobavení v době rajhradských hodů či plesů a tanečních zábav. V úvodu této rubriky se ptáme, co nám mohou domy kolem nás pošeptat a co nám mohou také vyprávět. Věřte, že sokolovna nám toho může pošeptat i vyprávět moc.

Se stavbou sokolovny se začalo na podzim roku 1925. Členové sokolské jednoty dávali dary a když to nestačilo, musela si jednota vypůjčit. Stavba měla zajímavý postup, nejprve se postavila sborovna a byt sokolníka, následovaly šatny a tělocvična. Hned od počátku stavby se uvažovalo o promítání filmů. Dne 5. září v následujícím roce byl do zdiva novostavby vložen pamětní kámen, ve kterém byly uloženy pergameny se stručnou historií Sokola Rajhrad s provoláním, které končí, citují úryvek... *Přejme si, aby tato budova stala se sídlem opravdové, účinné lásky bratrské, jež dovede pomáhati i v dobách nejhorsích, aby z ní vždycky šířilo se světlo pravdy, aby nikdy v ní nezaznělo slovo falše a zloby,... aby ideje Tyršovy a Fügnerovy staly se majetkem celého národa...*

Slavnostně byla sokolovna otevřena 29. května 1927 valnou schůzí jednoty s bohatým kulturním programem (jednota měla v té době vyspělý pěvecký sbor). Následujícího dne prošel Rajhradem sokolský průvod. Vlivem deštivého počasí neproběhlo veřejné cvičení na hřišti za sokolovnou v plném rozsahu. Slavnostní program byl zakončen taneční zábavou v sokolovně.

Od roku 1927 žije sokolovna čilým ruchem. Všechny složky, ženské i mužské, začaly cvičit, založen byl divadelní odbor, pilně cvičil pěvecký sbor, sokolská hudba a činnost zahajuje sokolské kino Svět. Promítají se němé a od roku 1934 zvukové filmy. Věřte – nevěřte, na filmová představení začínají jezdit i lidé z Brna. Proč? No proto, že v Rajhradě doprovázel promítání filmů malý orchestr (bylo to velmi nezvyklé, protože většinou byly němé filmy doprovázeny hrou na klavír, nebo klavírním triem: klavír, housle, violoncello). Sokolovna se postupně rozšířila o jeviště a přístavbu, ve které se v současné době schůzují, hrají šachy a pod. Provoz zvukového filmu byl zahájen 12. srpna 1934 uvedením českého filmu Zlatá Kateřina. Kino, nejprve sokolské, po ukončení světové války státní (pod správou MNV Rajhrad), se v roce 1958 přeneslo do budovy bývalé orlovný, ve které je dnes Restaurace na kině, Městská knihovna (od roku 1959) a Biliard Club jednoty Orla Rajhrad.

V období okupace se rajhradští sokolové zapojili do odbojové činnosti a do roku 1941, kdy byla činnost Sokola násilně zastavena, se v sokolovně odehrávaly tajné odborářské schůzky. Po ukončení války se sokolský život opět plně rozvinul, obnoveno bylo cvičení a oživala i divadelní činnost.



Sokolovna se postupně modernizovala. Začalo se s rekonstrukcí přísálí, modernizace dále pokračovala v 60. letech a vše vyvrcholilo v době nedávno minulé. Sokolovna je v současné době, díky obětavosti několika generací a díky pochopení vedení města, jedinou budovou v Rajhradě, která může zajistit sportovní i společenský život. Poděkujeme proto všem, kteří tento stánek těla i ducha dotvořili do současné podoby a pokloňme se pokoře těch, kteří s láskou a obětavostí položili základy této budovy.

Petr Žížka

Šibřinky v cirkusovém ladění

Je čtvrtek 7. února 2013 odpoledne, znojemská sokolovna se proměnila v cirkusový stan, nad hlavami se vznáší vzdušné šapitó, sluníčko nakukující do oken zesiluje třpyt slavnostní výzdoby. Hlavní sál sokolovny se neproměnil zázrakem, ale pořádnou dávkou společné práce členů výboru, cvičitelského sboru a skupinou ochotných členů a dorostu. V sokolovně probíhají právě tradiční sokolské dětské šibřinky, letos mají ráz CIRKUS BUDE.

Více než stovka pestrých masek, milá batolátka i téměř slečny, baví se náramně, když s otevřenou pusou sledují výkony skutečného žongléra, a ještě víc se jim líbí, když si to mohou sami zkusit. Mohou se také zapojit do žertovných soutěží, společného tancování, nebo si při veselé hudbě jen tak dovádět. Nechybí samozřejmě tombola, kde každý los vyhrává, a občerstvení – párky a také výborné domácí koláčky. Šibřinky byly jako vždy velmi povedené.

„Cirkusové šibřinky“ přinesly dětem ve znojemské sokolovně díky nápaditosti a obětavosti pořadatelů spoustu nádherných zážitků.

